

**BADIIY O'QISH VA DRAMA FANIDA XALQARO METODLAR QO'LLASH
USULLARI VA KAMCHILIKLARI**

Odilova Maxliyoxon Doniyorjon qizi

Qo'qon Universiteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Abdukamolova Munisaxon Abdulxakim qizi

Qo'qon Universiteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada san'at, o'qish, dramatik ta'lim va fan ta'limida xalqaro usullarning integratsiyasini o'rgangan holda, ushbu maqola globallashuv pedagogik amaliyotiga xos bo'lgan va'dalar va muammolarni ochib beradi. Xalqaro usullar istiqbollarni boyitib, global tushunishni kuchaytirsa-da, madaniyatning noto'g'ri moslashuvi va suyultirish kabi muammolar. Haqiqiylik ehtiyotkorlik bilan navigatsiyani talab qiladi. Ushbu tadqiqot globallashgan istiqbolning afzalliklarini qamrab olgan holda mahalliy an'analarni saqlaydigan, talabalar uchun san'at, o'qish, drama va fan sohalarida keng qamrovli va madaniy jihatdan sezgir ta'lim tajribasini ta'minlaydigan muvozanatli yondashuvni targ'ib qiladi.

Kalit so'zlar: San'at, o'qish, dramatik, drama, xalqaro, kamchiliklar, afzalliklar, tanqidiy fikrlash, mahorat.

Kirish

Globallashgan ta'lim manzarasida san'at va dramaturgiyani o'rganishga xalqaro usullarni kiritish ham yangilik manbai, ham salohiyatli muammoga aylandi. Ushbu maqola xalqaro metodologiyalarni san'at va drama ta'limi sohasida qo'llash usullarini chuqur o'rganib chiqadi, ular keltiradigan afzalliklarga oydinlik kiritadi, shuningdek, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan kamchiliklarni ko'rib chiqadi.

San'at va drama ekspressiv shakllar sifatida madaniy almashinuv va tushunish uchun kuchli vosita bo'lib xizmat qiladi. Ularni o'rganishda xalqaro usullarning integratsiyalashuvi nuqtai nazarni kengaytirish, o'quvchilarni turli xil badiiy an'analar bilan tanishtirish va ijodkorlikni global baholashni rivojlantirishga qaratilgan. Biroq, bu harakat o'zining murakkabligidan xoli

emas. Maqolada o'qituvchilarning xalqaro usullarni, jumladan, o'quv dasturlarini ishlab chiqish, hamkorlikdagi loyihalar yoki immersiv tajribalar orqali birlashtirishning turli usullari ko'rib chiqiladi va madaniyatlararo boyitish potentsialiga urg'u beriladi.

Xalqaro yondashuvlar bir-biriga bog'langan va madaniy jihatdan xilma-xil o'rganish tajribasini va'da qilsa-da, ular ham qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Xorijiy metodologiyalarni qabul qilishga xos bo'lgan kamchiliklar orasida potentsial madaniy moslashuv, mahalliy badiiy an'analarning boy gobeleniga e'tibor bermaslik va standartlashtirilgan global me'yorlar foydasiga haqiqiy badiiy ifodalarni suyultirish xavfi kiradi. Ushbu maqola xalqarolashtirishning afzalliklarini o'z ichiga olgan holda madaniy o'ziga xoslikni saqlaydigan o'ylangan yondashuv zarurligini e'tirof etib, ushbu kamchiliklarni muvozanatli o'rganishni ta'minlashga qaratilgan.

Turli xil pedagogik strategiyalar va misollarni qiyosiy tahlil qilish orqali ushbu maqola o'qituvchilarning san'at va drama ta'limida global istiqbollar va madaniy o'ziga xoslik o'rtasidagi nozik muvozanatni boshqarish usullarini ochib berishga intiladi. Dunyo tobora bir-biri bilan bog'lanib borar ekan, san'at va dramaturgiyani o'rganish orqali har tomonlama barkamol va madaniyatli shaxslarni yetishtirishga intilayotgan pedagoglar uchun xalqaro usullarni qo'llashning nozik jihatlarini tushunish muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu tadqiqot o'qituvchilarni xalqaro yondashuvlarning badiiy ta'limga ta'sirini tanqidiy ko'rib chiqishga taklif qiladi, ularning afzalliklari va potentsial tuzoqlarini chinakam boyitish va madaniy jihatdan sezgir o'rganish tajribasiga intilishda tortishadi.

Asosiy qism

Global bosqichda harakat qilish: o'qish va dramashunoslik bo'yicha xalqaro usullarni ikki tomonlama o'rganish

Ta'limning tobora kengayib borayotgan gobelenida xalqaro usullarni o'qish va dramani o'rganishga integratsiyalashuvi global istiqbollarini rivojlantirish va o'rganish tajribasini boyitish uchun jozibali yo'lga aylandi. Biroq, o'qituvchilar ushbu global bosqichda harakat qilar ekanlar, ular xalqaro metodologiyalarni qabul qilishga xos bo'lgan afzalliklari va kamchiliklari bilan kurashishlari kerak. Ushbu maqola ushbu dinamikani batafsil o'rganishni amalga oshiradi, xalqaro

usullar o'qish va dramatik tadqiqotlarni potentsial tuzoqlarni bartaraf etishda shakllantirish usullariga oydinlik kiritadi.

Xalqaro usullarning afzalliklari: ufqlarni kengaytirish va empatiyani rivojlantirish

O'qish va dramaturgiyaga xalqaro usullarni kiritishning eng muhim afzalliklaridan biri bu istiqbollarni boyitishdir. Talabalarni dunyoning turli adabiy an'analari va dramatik shakllari bilan tanishtirish orqali o'qituvchilar inson tajribasini tushunish uchun kengroq kontekstni taqdim etadilar. Adabiyot va dramaturgiya turli madaniyatlar uchun deraza bo'lib, global xilma-xillikni qadrlashni va hamdardlikni rivojlantiradi.

Xalqaro usullar ham tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Talabalar muqobil nuqtai nazarlar va madaniy nuanslarni taqdim etadigan matnlar bilan shug'ullanadilar, ularni turli nuqtai nazardan ma'lumotni tahlil qilish va sharhlashga undaydilar. Bu nafaqat ularning analitik qobiliyatlarini oshiradi, balki ularni o'zaro bog'liq bo'lgan dunyoda harakat qilishning muhim mahorati bilan ham jihozlaydi.

Bundan tashqari, dramashunoslikdagi xalqaro yondashuvlarning hamkorlikdagi tabiati jamoaviy ish va madaniyatlararo muloqotga yordam beradi. Xalqaro drama loyihalarida ishtirok etgan talabalar lingvistik va madaniy farqlarni boshqarishni o'rganadilar, shaxslararo ko'nikmalarni rivojlantiradilar va madaniy vakolatlarini kengaytiradilar.

Xalqaro usullarning kamchiliklari: madaniyatning noto'g'riligi va haqiqiylikni suyultirish

Afzalliklarga qaramay, o'qish va dramaturgiyada xalqaro usullarni qo'llash muammolardan holi emas. Muhim kamchiliklardan biri bu madaniy noto'g'ri moslashish ehtimoli. O'qituvchilar boshqa madaniyatlardan matnlar yoki dramatik asarlarni kontekstni tushunmasdan kiritganda, noto'g'ri talqin qilish yoki ortiqcha soddalashtirish xavfi mavjud. Bu yuzaki tushunchaga olib kelishi mumkin, bu manba materialning boyligi va chuqurligini qo'lga kiritish uchun etarli emas.

Yana bir qiyinchilik haqiqiylikni susaytirishda yotadi. Xalqaro usullar standartlashtirilgan global istiqbolni yaratishga qaratilganligi sababli, turli adabiy va dramatik an'analarni bir

xillashtirish xavfi mavjud. Bu o'ziga xos mahalliy ovozlari va an'analarga e'tibor bermaslikka, talabalarning turli madaniyatlarning asl boyligi bilan tanishishini cheklashga olib kelishi mumkin. Xavf shundaki, globallashtirilgan me'yorlar individual badiiy ifodalarning o'ziga xosligiga soya soladigan madaniy bo'shliqni yaratishdir.

Muvozanatga erishish: xalqarolashtirishga o'ylangan yondashuv

Xalqaro usullarning afzalliklarini maksimal darajada oshirish va kamchiliklarini yumshatish uchun o'qituvchilar o'ylangan va muvozanatli yondashuvni qo'llashlari kerak. Tegishli kontekstni ta'minlash, tanqidiy munozaralarni rag'batlantirish va madaniy sezgirlik muhitini rivojlantirish juda muhimdir. Mahalliy an'analarni almashtirish o'rniga, xalqaro usullar ularni to'ldirishi va yaxshilashi, umumiy ta'lim tajribasini boyitadigan sintez yaratishi kerak.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, san'at, o'qish, dramaturgiya va fan ta'limidagi xalqaro usullarning murakkab o'zaro ta'sirida ko'rinib turibdiki, globallashtirilgan istiqbolga intilish pedagogik amaliyotda ham va'dalar, ham muammolarni keltirib chiqaradi. Ushbu tadqiqotni yakunlaganimizdan ma'lum bo'ladiki, o'qituvchilar xalqaro usullarni qo'llagan holda, imtiyozlarni maksimal darajada oshirish va potentsial tuzoqlardan qochish uchun zarur bo'lgan nozik muvozanatga mos kelishi kerak.

Xalqaro usullarni qo'llashning afzalliklari juda ko'p. Turli xil badiiy an'analar, adabiyot va dramatik shakllar bilan tanishish o'quvchilarning dunyoqarashini boyitadi, madaniy chegaralardan oshib ketadigan global tushunchani rivojlantiradi. Bu usullar nafaqat tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi, balki empatiya va madaniy kompetentsiyani rivojlantiradi, o'quvchilarni bir-biriga bog'langan dunyoda harakat qilishga tayyorlaydi. Bundan tashqari, fan ta'limi sohasidagi hamkorlik loyihalari talabalarga global muammolar bilan shug'ullanishga imkon beradi, jamoaviy ish va madaniyatlararo muloqotni rag'batlantiradi.

Biroq, xalqaro usullarni qo'llash muammolardan xoli emas. Madaniy moslashuv va haqiqiylikni susaytirish xavfi katta to'siqlarni keltirib chiqaradi. Ilm-fan sohasida global ilmiy

yondashuvlarning mahalliy sharoitlarga mos kelishi va qo'llanilishini ta'minlash hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi. Pedagoglar badiiy iboralar, adabiy an'analar va ilmiy amaliyotlarni shakllantiruvchi noyob madaniy va kontekstual omillarni e'tirof etgan holda, barchaga mos keladigan yondashuvdan qochish uchun ehtiyotkorlik bilan harakat qilishlari kerak.

Asosiysi, xalqarolashtirishga o'ylangan va muvozanatli yondashuvni qabul qilishdir. O'qituvchilar etarli kontekstni tushinishlari, tanqidiy muhokamalarni rag'batlantirishlari va madaniy sezgirlikni rivojlantirishlari kerak. Mahalliy an'analarni almashtirish o'rniga, xalqaro usullar ta'lim tajribasining boyligini oshiradigan qo'shimcha vosita bo'lib xizmat qilishi kerak. Bu globallashtirishning afzalliklaridan foydalangan holda turli xil madaniy ifodalarning haqiqiylikni saqlash majburiyatini talab qiladi.

Aslini olganda, san'at, o'qish, dramaturgiya va fan ta'limida xalqaro usullarni joriy qilish yo'li doimiy takomillashtirish va moslashish jarayonidir. Afzalliklarni qabul qilish va kamchiliklarni qasddan hal qilish orqali o'qituvchilar keng qamrovli, madaniy jihatdan sezgir va global miqyosda xabardor bo'lgan ta'lim landshaftiga yo'l ochadilar. Xalqaro usullarning mahalliy kontekst bilan uyg'unligi o'quvchilarni nafaqat akademik muvaffaqiyatga, balki turli xil va o'zaro bog'langan dunyoda harakat qilish qobiliyati bebaho mahorat bo'lgan kelajakka tayyorlaydigan dinamik gobelenni tashkil qiladi. Ta'lim globallashtirish davrda rivojlanib borar ekan, bu nozik muvozanat hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lib, xalqarolashtirishga intilish butun dunyo bo'ylab talabalar uchun ta'lim tajribasini kamaytirish emas, balki boyitish uchun kuch bo'lib qolishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Otto, M., & Thornton, J. (2023). RIVOJLANAYOTGAN VA RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFATI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 832-833.
2. Otto, M., & Thornton, J. (2023). BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA INGLIZ TILINI O'RGATISH TEXNANOLOGIYALARI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 834-835.
3. Akhmadjonov, O. X. (2023). ISLOMIY MOLIYA BARQARORLIK OMILLARI: EKONOMETRIK TAHLILLAR VA DALILLAR. Educational Research in Universal Sciences, 2(9), 74-94.

4. Otto, M., & Thornton, J. (2023). CHATGPTNING IQTISODIYOTGA TA'SIRI: SUN'IY INTELLEKTNING KASBIY MEHNAT BOZORIGA TA'SIRI. QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 7, 65-71.
5. Ikromjonovna, J. S. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARGA TA'LIM BERISH JARAYONIDA ZAMONAVIY METOD VA VOSITALARNING AHAMIYATI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 581-583.
6. Ikromjonovna, J. S. (2023). THE ROLE OF FOLK TALES AND EPIC MOTIVES IN THE POETRY OF USMAN AZIM. Open Access Repository, 9(4), 545-548..